

Jernbanen på Møn

Den første jernbane i Danmark, Kiel – Altona, blev åbnet i 1844, og kan ses som et udtryk for den spirende industrielle revolution i landet.

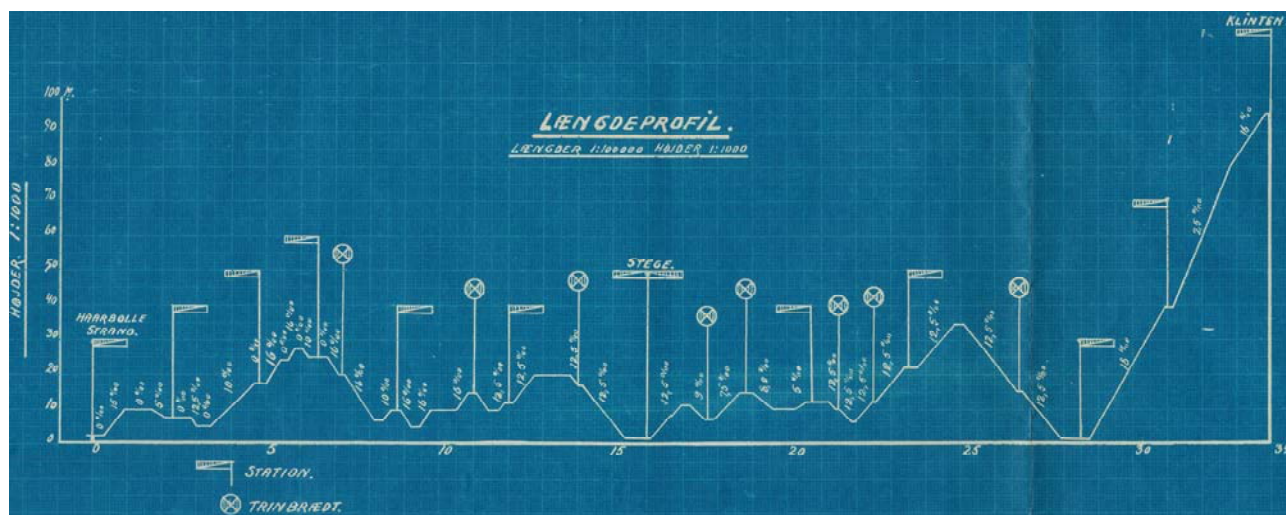
Efter krigen i 1864 greb et sandt jernbane-boom om sig, og utallige planer så dagens lys. Mange af dem blev gennemført, dog ikke dem der involverede Møn.

Det første forslag til et "Jernbanesystem for Sydsjælland og Øerne" blev trykt og udgivet i 1867, forslagsstillerne var ingeniørerne English & Hanssen. Deres ide for Møn var en smalsporet bane (107 cm) der gik mellem Koster – Stege – Marienborg – Grønsund Færgegård. Fra Koster og Grønsund ville 4 nye dampfærger bringe vogne med varer og passagerer til henholdsvis Sjælland og Falster. Prisen for alt dette, inklusive ekspropriering, stationsbygninger, indhegninger, broer, telegraf og færgelejer var 699.500 rigsdaler. Desværre, for de to ingeniører, var tiden ikke moden og deres forslag vandt ikke tilstrækkelig gehør hos de potentielle investorer.

I årene der fulgte, fandt der en markant industriel udvikling sted på Møn. Klintholm Havn stod klar i 1878, og i 1884 kunne man holde rejsegilde på de første bygninger af sukkerfabrikken. Nye planer for en jernbane kom nu på bordet i en lind strøm; ikke mindst fordi staten tilbød at finansiere op mod 40 % af anlægsudgifterne.

En kommission nedsat af Ministeriet for offentlige Arbejder indstillede i 1905, at man byggede en jernbane fra Hårbølle til Stege og derfra videre til Klinten, i alt 38 km. Denne bane skulle også være smalsporet, og ganske usædvanligt – elektrisk. Med 27 stationer og trinbræt beløb projektet sig til 1 mill. Kroner. Til trods for kommissionens velvilje fandt projektet ingen politisk nåde.

Et sidste gennemarbejdet projekt resulterede i jernbaneloven af 20. marts 1918. Dette ambitiøse projekt var hermed statsgaranteret 50 % af anlægsudgifterne. Ruten: Klinten – Magleby – Borre – Elmelunde – Pollerup – Keldbymagle – Stege – Lendemarke – Neble – Damsholte – Askeby – St. Damme – Hårbølle – Fanefjord – Bogø Færgehavn, i alt 40 km. Der var med andre ord tale om en plan der indeholdt en jernbanedæmning mellem Møn og Bogø. Desuden arbejdede man også her med en elektrisk fremføring, enten i form af luftledninger, eller akkumulatorvogne. Dette projekt ville også medføre en rigelig el-produktion på Møn. Desværre kunne sognerådene ikke komme overens om deres del af finansieringen, og ud på efteråret faldt projektet. Der har ikke siden været seriøse planer for togdrift på Møn.

Møn er ikke begavet med høje bjerge, men for at få et billede af højdeforskelle på linien er højderne på profilen 100 gange større end længden.

